

दारिद्र्य रेषेखालील आदिवासी व्यक्ति/कुटुंबांना
लाभ देण्याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन परिपत्रक, क्र.पारधी-२००६/प्र.क्र.३६/का.१७,
मंत्रालय, मुंबई-३२. दिनांक : ५ ऑक्टोबर, २००६

वाचा : प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, राजुर, ता.अळोले,
जि.अहमदनगर यांचे पत्र क्रमांक नियो-२००५/प्र.क्र./का.३/८५७, दिनांक ३ मार्च, २००६

प्रस्तावना: आदिवासी उपयोजनेतून व विशेष केंद्रीय सहाय्यातून आदिवासी कुटुंबाच्या वैयक्तिक विकासासाठी योजना राबविण्यात येतात. या योजनांची अंमलबजावणी करतांना, दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांसाठी क्षेत्रीय अधिका-यांना काही अडचणी उदभवतात. या अडचणीषी एक अडचण म्हणजे जी कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखाली आहेत त्यांच्याकडे दारिद्र्य रेषेमध्ये मोडत असल्याचा दाखला उपलब्ध नसतो. दारिद्र्य रेषेखाली आहेत त्यांच्याकडे उदरनिर्वाहासाठी कोणतेही साधन नसते अशी आदिवासी कुटुंबे रोजगारानिमित्त दरवर्षी स्थलांतरित होत असतात. विशेषत: कातकरी, फारधी य आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील भिल्ल समाज यांच्याकडे, दारिद्र्य रेषेखालील असूनही दारिद्र्य रेषेचे कार्ड आढळत नाही. पारधी जमातीतील कुटुंबे त्याच्याबाबतची माहितीसुधा देत नाहीत. पर्यायाने अशी कुटुंबे शासकीय योजनांपासून यंथित राहतात. त्यामुळे खालीलप्रमाणे शासन निर्णय घेत आहे.

शासन परिपत्रक:- ज्या आदिवासी कुटुंबांची गणना दारिद्र्य रेषेखाली व्हावयास पाहिजे, परंतु स्थलांतरामुळे त्यांची गणना झालेली नाही अशा आदिवासी कुटुंबांसाठी असलेल्या योजना दराबवितांना त्यांची नावे दारिद्र्य रेषेखालील यादीत नसली तरी तहसिलदारांनी स्थानिक चौकशी करून दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांच्या यादीत समाविष्ट असलेल्या कुटुंबांच्या गुणांपेक्षा जास्त गुण नसल्याने छाटणी गुणांकाच्या र्यादित हे कुटुंब असल्याचा दाखला दिल्यास त्या कुटुंबांना आदिवासी उपयोजनंतर्गत दारिद्र्य रेषेखालील मानून राज्य व केंद्र शासनाच्या योजनांचा लाभ देण्यात पात्र समजेण्यात येवे.

हे परिपत्रक ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग यांच्या सहमतीने त्या विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.४८०४/२००६, दि.८-९-२००६ अन्वयं निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल याच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ज्ञ. सा. रणदिवे)
कार्यासन अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग